

Innst. 78 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 18 (2011–2012)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid 2. halvår 2011– 1. halvår 2012

Til Stortinget

Sammendrag

Norge har lange tradisjoner i polare strøk og har store nasjonale interesser å ivareta som en polarnasjon. Den 22. oktober 2009 vedtok Stortinget å opprette en delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid. Delegasjonen har 6 medlemmer og 6 varamedlemmer.

Lederen av Stortingets delegasjon Morten Høglund representerer Stortinget på møtene til Den arktiske parlamentariskkomiteen. Høglund er valgt til komiteens leder. Komiteen består av folkevalgte fra de 8 arktiske landene og Europaparlamentet. Urfolkene i Arktis deltar i samarbeidet som faste deltakere. I perioden 1. oktober 2011–13. september 2012 avholdt komiteen 4 møter. Et viktig formål med møtene i Den arktiske parlamentariskkomiteen er å ha en dialog med landet som er leder av Arktisk råd. Viktige tema har vært styring av Arktis, bruk av naturressursene, og utdannings- og forskningssamarbeid. Stortinget har påtatt seg å være vertskap for sekretariatsfunksjonen til det arktiske parlamentarisk samarbeidet. Dette utføres av seniorrådgiver Bjørn Willy Robstad.

Delegasjonen har i perioden avholdt tre delegasjonsmøter og to delegasjonsreiser. Den 14.–15. april 2012 besøkte delegasjonen Bodø hvor sikkerhet i Arktis og samarbeid med Russland var viktige tema. Den 5.–8. juni 2012 reiste delegasjonen til Grønland

og diskuterte den politiske situasjonen på Grønland, samarbeid mellom universitet og utdanningsinstitusjoner i Arktis, utvinning av naturressurser og erfaringer fra kommunesammenslåingen på Grønland. I egenskap av å være leder av Den arktiske parlamentariskkomiteen har Morten Høglund deltatt som innleder på flere seminarer om styring av Arktis. Delegasjonens medlemmer har i løpet av perioden deltatt på ulike møter og seminarer hvor Arktis har vært tema.

Den 29. mars 2012 ble det foretatt et suppleringsvalg til delegasjonen i forbindelse med at Inga Marte Thorkildsen (SV) ble statsråd. Geir-Ketil Hansen (SV) ble valgt som nytt medlem av delegasjonen.

Den 10. arktiske parlamentariskkonferansen fant sted i Akureyri den 5.–7. september 2012 med det islandske parlamentet som vertskap. Delegationen representerte Stortinget.

Hovedtema på konferansen var:

- Fremtidens arktiske samarbeid
- Økonomiske muligheter i Arktis
- Levevilkår for menneskene i Arktis

Alle parlamentene i de arktiske landene var representert på konferansen, samt Europaparlamentet, representanter for de arktiske urfolksorganisasjonene og observatører.

Som leder av Den arktiske parlamentariskkomiteen var Morten Høglund en av talerne på konferansen. Det ble vedtatt et sluttokument som retter seg mot regjeringene i de arktiske landene, Arktisk råd og EUs ulike institusjoner.

Delegasjonen planlegger å gjennomføre to delegasjonsreiser i løpet av det neste året. Delegationen vil ventelig også bli vertskap for et møte i Den arktiske parlamentariskkomiteen i juni 2013.

Som leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen vil delegasjonsleder Morten Høglund representere komiteen på Ministermøtet i Arktisk råd i mai 2013.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Laila Gustavsen, Eva Kristin Hansen, Svein Roald Hansen, Sverre Myrli, Tore Nordtun og Helga Pedersen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen, Peter N. Myhre, Kari Storstrand og Karin S. Woldseth, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark, Ivar Kristiansen og lederen Ine M. Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fra Senterpartiet, Lars Peder Brekk, og fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, viser til at interessen for Arktis har økt kraftig de senere år både i de arktiske land selv og i en rekke ikke-arktiske land. Nye utfordringer, men også nye muligheter, åpner seg som følge av klimaendringene. Issmeltingen i Arktis gjør området mer åpent og tilgjengelig for menneskelig aktivitet knyttet blant annet til skipsfart, ressursutvinning og turisme. Det øker behovet for å sette krav om miljømessig bærekraft.

Komiteen har merket seg at Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid har deltatt aktivt på mange arenaer. Viktige temaer som økt skipstrafikk i nordområdene, samarbeid om forskning og utdanning, turisme og sikkerhet har stått på agendaen.

Komiteen vil understreke at samarbeidet så vel med folkevalgte fra de 8 arktiske landene og Europaparlamentet som med representantene fra urfolkene, bidrar med viktig kunnskap til Stortingets arbeid med Nordområdene.

Komiteen har videre merket seg arbeidet for å opprette kontakter med land som er observatører eller kandidater til å oppnå kandidatstatus i det arktiske samarbeidet. Slik kontakt er viktig og bidrar til økt forståelse på tvers av tradisjonelle skillelinjer. Det parlamentariske samarbeidet i Arktisk bidrar dessuten til å styrke og støtte det arbeidet som skjer i regjeringens regi via Arktisk råd.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Årsrapport fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for 2. halvår 2011–1. halvår 2012 – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 21. november 2012

Ine M. Eriksen Søreide

leder

Tore Nordtun

ordfører